

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a členov JUDr. Anny Elexovej, JUDr. Dariny Michalkovej, JUDr. Evy Barcajovej a Prof. JUDr. Petra Blahu v disciplinárnej veci proti [REDAKOVANÉ] sudcovi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] vedenej na základe návrhu ministra spravodlivosti č. 11950/2003 – 10 z 21.10.2003, o odvolaní ministra spravodlivosti zo dňa 20.2.2004 a sudcu [REDAKOVANÉ] zo dňa 3.3.2004 proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu č. k. 9 Ds 5/03 zo dňa 30. januára 2004 takto

rozhodol:

Podľa § 131 ods. 4 zák. č. 385/2000 Z.z. zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu sp. zn. 9 Ds 5/03 z 30.1.2004 v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám disciplinárny odvolací súd uznáva [REDAKOVANÉ]

za vinného

z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z.z. na tom skutkovom základe, ako je to rozvedené vo výrokovej časti rozhodnutia disciplinárneho súdu.

Za to podľa § 117 ods. 10 zák. č. 385/2000 Z.z. sa upúšťa od uloženia disciplinárneho opatrenia.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím prvostupňový disciplinárny súd na základe návrhu ministra spravodlivosti č. 11950/2003-10 zo dňa 21.10.2003 uznal [REDAKOVANÉ] sudcu Okresného súdu [REDAKOVANÉ], vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon), ktorého sa dopustil tým, že na pojednávaní Okresného súdu Žiar nad Hronom dňa 4. septembra 2003 vo veci č. k. 7 C 785/02 uložil účastníkovi konania - odporcovi [REDAKOVANÉ] povinnosť vypnúť nahrávacie zariadenie, ktorým zachytával priebeh pojednávania, z čoho vyplýva, že konal v rozpore s platnými právnymi

predpismi tým, že prekročil ustanovené možnosti obmedzenia práva na prijímanie informácií priznaného Ústavou Slovenskej republiky, za čo mu uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zákona a to **n a p o m e n u t i e.**

V odôvodnení tohto rozhodnutia prvostupňový disciplinárny súd uviedol, že podľa platnej právnej úpravy je chránené nielen právo na zhromažďovanie informácií (čl.26 Ústavy Slovenskej republiky), ale aj ochrana ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, a dobrej povesti, práva ktoré sú bližšie špecifikované v § 12 ods.1 Občianskeho zákonníka. Jedným z nich je aj právo fyzickej osoby rozhodnúť o povolení vyhotoviť zvukový záznam týkajúci sa tejto osoby s výnimkou použitia primeraným spôsobom pre úradné účely, tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo, vedecké a umelecké účely. Okrem uvedeného musí sudca v rámci svojich povinností uložených Občianskym súdnym dbať na to, aby doposiaľ nevypočutí svedkovia neboli prítomní na pojednávaní, čo by oboznámením sa so zvukový záznam nemohlo byť dodržané. Preto názor navrhovateľa, že sudca nemá oprávnenie ani v rámci opatrení podľa § 116 a § 117 O.s.p. vysloviť zákaz použitia hlasovej záznamovej techniky, je ako všeobecný princíp neudržateľný. Aby prijaté opatrenie vyznelo ako spravodlivé a nevyhnutné, musí ho sudca odôvodniť, aby nebola narušená dôvera v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie.

Keďže podľa vyjadrenia samotného sudcu tak v čase prijatia opatrenia neurobil, a neskôr uvádzané dôvody takýto postup nevylučujú, prvostupňový disciplinárny súd považoval za primerané disciplinárne opatrenie uloženie napomenutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie navrhovateľ ako aj sudca [REDACTED]

Navrhovateľ – minister spravodlivosti, nesúhlasil s právnym posúdením skutku prvostupňovým disciplinárnym senátom a následne uloženým disciplinárnym opatrením, v odvolaní preto trval na kvalifikácii podľa § 116 ods. 1 v spojení s ods. 2 zákona v zmysle podaného návrhu zo dňa 20.10.2003 a uloženia v ňom navrhovaného disciplinárneho opatrenia podľa § 117 ods. 3 písm. b/ zákona. Poukázal na to, že Ústavou SR zaručené právo na prijímanie informácií možno obmedziť, iba ak sa splnia osobitné podmienky podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, účelmi ktorými je sudca viazaný a zároveň preto nie je možné uložiť takéto opatrenie preventívne bez riadneho zistenia okolností prípadu opodstatňujúcich jeho uloženie.

Sudca však k takémuto opatreniu prišiel ihneď po zistení skutočnosti, že účastník konania nahráva, t.j. bez zisťovania konkrétnych okolností prípadu

či sa neobmedzí právo zaručené čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čím postupoval v zjavnom rozpore s platnými právnymi predpismi a prekročil tak zákonom stanovené možnosti obmedzenia tohto základného práva.

Na rozdiel od názoru prvostupňového disciplinárneho senátu však podľa navrhovateľa týmto konaním a postupom boli naplnené pojmové znaky závažného disciplinárneho previnenia, keďže sudcom nielen nebola rešpektovaná ústava a zákony, ale aj týmto postupom zasiahol do práva účastníka súdneho konania a tým závažným spôsobom narušil dôveru verejnosti v súdnu moc a vo výraznej miere ohrozil udržanie autority súdnictva. Žiadal preto zrušiť rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu a rozhodnúť v zmysle predloženého návrhu na začatie disciplinárneho konania z 20.10.2003.

Sudca [REDAKOVANÉ] v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu navrhol, aby ho odvolací senát z disciplinárneho previnenia oslobodil, pretože sa necíti byť vinným z kladeného disciplinárneho previnenia. Odvolával sa pri tom na čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý znamená prielom do práv garantovaných ústavným čl. 26 ods. 1a 2 a preto v kontexte s konkrétnym prípadom nesúhlasu účastníka konania s realizáciou audiozáznamu z priebehu pojednávania druhým účastníkom, by v opačnom prípade mohlo dôjsť k zásahom do garantovaných práv tohto účastníka. Dôležitým podľa sudcu bolo aj to, že obaja účastníci sporu sú pedagogickými pracovníkmi a ich vzájomné vzťahy sú značne narušené, preto aj skôr by mohlo dôjsť k zneužitiu samotného záznamu a musela by nastúpiť právna ochrana v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Nemožno opomenúť aj formu, akou došlo k realizácii audiozáznamu, t.j. bez požiadania, ako aj že prebiehalo len zmierovacie konanie a pojednávanie nebolo otvorené.

Odvolací disciplinárny súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia prvostupňového disciplinárneho súdu i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a prihliadajúc pritom aj na vady, ktoré neboli odvolaním vytknuté, rozhodol vo veci sám.

Z podaných odvolaní vyplýva, že medzi účastníkmi nie je sporný skutkový stav, z ktorého prvostupňový disciplinárny súd vychádzal, sporným bolo jeho právne posúdenie a podľa navrhovateľa aj uloženie nie primeraného disciplinárneho opatrenia.

Podľa návrhu ministra spravodlivosti zo dňa 20.10.2003 sudca [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] tým, že na pojednávaní dňa 4.9.2003 po vyvolaní účastníkov konania a zistení účasti na upozornenie navrhovateľa, že má odporca nahrávacie zariadenie v chode, po overení tohto údaju uložil odporcovi povinnosť nahrávacie zariadenie vypnúť a neumožnil mu jeho použitie, prekročil zákonom

ustanovené možnosti obmedzenia základného práva na prijímanie informácií priznaného Ústavou Slovenskej republiky. Týmto súčasne naplnil pojmové znaky závažného disciplinárneho previnenie podľa § 116 ods. 1 v spojení s ods. 2 zákona.

Svoj právny záver oprel navrhovateľ o Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS 7/2000 z 12.septembra 2000 a sp.zn. II ÚS 28/96 z 12. mája 1997, podľa ktorých Ústava Slovenskej republiky ani platná právna úprava neobsahuje zákaz prijímať informácie o činnosti orgánov súdnej moci a občianskoprávne pojednávanie je informačným zdrojom ako pre verejnosť, tak aj pre účastníka konania, v konaní ktorom predseda senátu nie je oprávnený rozhodovať o tom, či osoby prítomné na pojednávaní si môžu vyhotovovať písomné poznámky, stenografický záznam alebo nahráť si jeho priebeh formou vnímateľnou sluchom. Zákaz s výhradou dovolenia názoru Ústavného súdu SR možno uplatniť iba vtedy, ak na základe zákona možno určité právo vykonávať až keď štátny orgán jeho výkon povolí. Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie zaručené čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky možno podľa ods.4 tohto článku iba obmedziť a to **zákonom**, v prípade ktorom je nevyhnutné vychádzať z tých zákonných ustanovení, ktoré obmedzenia upravujú.

Takýmto ustanovenie je aj § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže sudca v rámci právomoci danej mu ust. § 34 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z.z. v platnom znení a ust. § 116 alebo § 117 O.s.p. rozhodnúť, že na ochranu práva jedného z účastníkov konania je nevyhnutné prijať opatrenia, ktoré sa môžu dotknúť práva iného účastníka. Prijaté opatrenia však nemôžu byť nad rámec dovolený Ústavou Slovenskej republiky, preto ak táto povoľuje iba obmedzenie, nemá sudca právomoc zakázať výkon ústavou zaručeného práva.

Z uvedeného preto vyplýva, že nemožno vylúčiť postup, podľa ktorého sudca, ako tvrdí, postupoval, tento postup musí však byť v súlade s platnými predpismi.

Zo skutkového stavu zisteného prvostupňovým disciplinárnym súdom vyplýva, že sudca k prijatiu opatrenia vo forme výzvy na vypnutie nahrávacieho zariadenia žalovaným pristúpil až po vyjadrení sa žalobcu, že s nahrávaním nesúhlasí, teda cieľom prijatého opatrenia bola ochrana osobnosti žalobcu práve v zmysle § 12 ods. 1 O.Z, zo zápisu v zápisnici o pojednávaní vo veci č.k. 7 C 785/02 Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 4.9.však už nevyplýva, že prijaté opatrenie znamená obmedzenie, teda vylúčenie nahrávania iba skutočností spojených s osobnostnými právami žalobcu, aby sa ním dosiahol uvedený účel a aby jeho rozsah zodpovedal sledovanému cieľu.

